

Súd: Okresný súd Stará Ľubovňa
Spisová značka: 2P/94/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8520201320
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 02. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Danka Majdáková
ECLI: ECLI:SK:OSSL:2021:8520201320.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Stará Ľubovňa sudkyňou Mgr. Dankou Majdákovou v rodinnoprávnej veci starostlivosti súdu o maloleté deti: 1/A. L., nar. X.XX.XXXX, trvale bytom K. P. XXX, 2/ K. L., nar. X.XX.XXXX, trvale bytom K. P. XXX, XXX XX K. P., zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Starej Ľubovni, Farbiarska 57, 064 01 Stará Ľubovňa, deti rodičov, matka: A. L., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom K. P. XXX, otec: O. L., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom K. P. XXX, prechodne bytom A. XXX, zastúpený JUDr. Gáborom Százazom, advokátom, Advokátska kancelária so sídlom Garbiarska 20, 064 01 Stará Ľubovňa, v konaní o návrhu otca na zmenu výkonu rodičovských práv a povinností, takto

rozhodol:

I. Mení sa rozsudok Okresného súdu Stará Ľubovňa sp. zn. 4P/33/2018 zo dňa 23.10.2018 v II. výroku v časti úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k mal. A. L., nar. X.XX.XXXX tak, že:

1. Mal. A. L., nar. X.XX.XXXX sa zveruje do osobnej starostlivosti otca O. L., nar. XX.X.XXXX, ktorý ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok.
2. Matka A. L., nar. XX.X.XXXX je povinná prispievať na výživu mal. A. L. sumou 300 eur mesačne vždy do 15.dňa toho - ktorého mesiaca vopred, z ktorej sumy sa matka zaväzuje poukazovať k rukám otca 200 eur a sumu 100 eur na tvorbu úspor na osobitný účet mal. dieťaťa, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku.
3. Styk matky s mal. synom sa neupravuje.

II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Otec detí podaním zo dňa 2.6.2020 v konaní, vedenom pod sp. zn. 2P/153/2019 navrhol zveriť mal. A. do jeho osobnej starostlivosti, matku zaviazat' platením výživného a neupravovať styk rodičov s deťmi, súd uznesením č.k. 2P/153/2019-147 zo dňa 30.6.2020, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 16.7.2020 vylúčil tento návrh na zmenu výchovného prostredia u maloletého A. L., určenie výživného zo strany matky a úpravu styku rodičov s deťmi na samostatné konanie, konanie je vedené pod sp. zn. 2P/94/2020.

2. Súd uznesením sp. zn. 2P/94/2020 zo dňa 31.7.2020 ustanovil maloletému dieťaťu kolízneho opatrovníka Úrad práce sociálnych vecí a rodiny v Starej Ľubovni.

3. Matka mal. detí k návrhu otca na zverenie mal. A. do jeho starostlivosti podaním doručeným súdu dňa 21.10.2020 oznámila, že nesúhlasí s tým, aby boli deti rozdelené, sú to 17-ročné dvojčičky a sú na seba naviazané. Pri adopciách súrodencov spájajú a tu sa rozdeľujú. Otec nemá čas pre syna prísť a bude mať čas sa o syna starať? Syn A. už nechce ísť k otcovi, ani meniť školu, čiže je manipulovaný otcom. Podaním doručeným súdu dňa 30.12.2020 matka oznámila, že súhlasí so zmenou starostlivosti o syna A. a aj s návrhom o výživné. Navrhla zvážiť, že syn bude o 11 mesiacov dospelý a pochádza z dvojčičiek. Poukázala na súrodenecké väzby, rodinné zázemie maloletého, ktoré ma pri nej, že má

vytvorené vhodné podmienky. V závere zdôraznila, že deti vychováva sama, že otec detí im robí neustále problémy, čo ju núti súhlasiť. Podaním doručeným súdu dňa 26.1.2021 matka mal. detí opäť poukázala na vek mal. syna, že už ani otec nerieši zmenu školy, lekárov a trvalý pobyt, ktorý má tak syn ako aj otec mal. detí stále pri nej.

4. Matka maloletého dieťaťa sa nezúčastnila ani jedného vytýčeného pojednávania, svoju neúčast' vždy písomne ospravedlnila zo zdravotných dôvodov, preto súd v súlade s § 180 C.s.p. pojednával v jej neprítomnosti.

5. Právny zástupca navrhovateľa na pojednávaniach na návrhu na zverenie mal. A. do starostlivosti otca trval, výživné zo strany matky navrhol určiť v rovnakej sume ako má určené otec na druhé dieťa, dvojča. Styk matky so synom navrhol neupravovať jednak preto, že ho matka nežiadala, jednak preto, že navrhovateľ sa zaviazal, že v styku syna s matkou brániť nebude.

6. Navrhovateľ na pojednávaní ozrejmil dôvody prečo by mal syn byť zverený do jeho starostlivosti, že je to želanie syna, že ide o psychickú pohodu syna, podľa jeho tvrdenia, syn sa pri ňom cíti lepšie ako pri matke. Ďalej uviedol, že syn má veľmi dobrý vzťah s jeho terajšou manželkou ako aj s jej synom, že ma u neho vytvorené vhodné podmienky. Ďalej v konaní vedenom pod sp. zn. 2P/153/2020 opísal svoje osobné, majetkové a zárobné pomery. Uviedol, že od apríla 2019 je zamestnancom spoločnosti Technický a skúšobný ústav stavebný n.o., kde dosahuje príjem cca 900 - 1000 eur. Naďalej je konateľom a spoločníkom spoločnosti AVIMAX, ktorá je vzhľadom na aktuálnu situáciu na pokraji krachu z dôvodu pandémie, obraty klesli zhruba o 60 %, tu nemá žiaden príjem, užíva auto spoločnosti na služobné účely, na súkromné účely užíva auto manželky. Občas užíva rodinný dom spoločnosti. Zo spoločnosti Bojastav nemá žiaden príjem. Byt v Košiciach vlastní jeho manželka, ktorá znáša aj náklady a hypotéku, užíva ho jej syn. Býva v rodinnom dome jeho manželky. Je zdravý.

7. Súd v konaní vypočul mal. A., ktorý uviedol, že chce byť zverený otcovi, s otcom sa mu lepšie komunikuje ako s matkou, hlavne o presunoch medzi rodičmi. Pri mame mu vadí komunikácia s ňou, často sa hádajú, hádajú sa preto, že je u otca, keď sa od neho vráti hádajú sa jeden dva dni, potom je to v poriadku, opäť sa s matkou háda jeden, dva dni predtým kým má ísť k otcovi. Ďalej uviedol, že má dobrý vzťah tak s terajšou manželkou otca ako aj s jej synom, s ktorým majú spoločné záujmy. Pre prípad, že by bol zverený otcovi chce sa stretávať s matkou, avšak nechce aby to bolo upravené súdnym rozhodnutím. V konaní pod sp. zn. 2P/153/2019 mal. A. uviedol, že s otcom si lepšie rozumie, vie sa s ním dohodnúť. Mame keď nepovie nejaký nepodstatný detail tak sa potom hádajú. Sestra mu chýbať nebude, zvykol si, aj tak nie sú v kontakte, keďže sú obaja na internátoch. Sestre vravel, že chce byť u otca, sestra je proti tomu, má ju rád. S kamarátmi by bol, keby prišiel ku mame, ku ktorej by chodil každý týždeň, alebo každý druhý, cez víkend. Pri otcovi býva len jeho manželka, má tam k dispozícii izbu. Do školy by chodil blízko bydliska otca. Už skoro bude plnoletý, ale chce byť u otca už teraz. Doslova uviedol, že bez ohľadu na sestru a mamu, znie to zle, ale chce ísť k otcovi.

8. Kolízny opatrovník na pojednávaní vzhľadom na vyjadrenie samotného mal. dieťaťa ako aj pomery na strane oboch rodičov navrhol dieťa - mal. A. zveriť do osobnej starostlivosti otca, výšku výživného ponechal na úvahe súdu a vzhľadom na vyjadrenie dieťaťa navrhol styk matky so synom neupravovať.

9. Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, oboznámil sa s obsahom listinných dôkazov tvoriacich obsah spisu ako aj s obsahom pripojených spisov tunajšieho súdu sp. zn. 4P/33/2018, 2P/153/2019 týkajúce sa starostlivosti súdu o maloleté deti, na základe čoho ustálil nasledovný skutkový stav :

10. Rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 4P/33/2018-101 zo dňa 23.10.2018, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 8.11.2018 bolo prvým výrokom manželstvo rodičov mal. detí rozvedené, druhým výrokom bola schválená rodičovská dohoda na základe ktorej boli obe mal. deti zverené do osobnej starostlivosti matky, otec bol zaviazaný prispievať na výživu každého z detí sumou 250 eur mesačne s tým, že 150 eur bude poukazovať k rukám matky a sumu 100 eur na tvorbu úspor. Ďalej bol upravený styk otca s deťmi, tretím výrokom bolo vyslovené, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania a deviatym výrokom bola uložená povinnosť manželovi navrhovateľky zaplatiť súdny poplatok.

11. Vo veci maloletých detí je tunajším súdom vedené ďalšie konanie pod sp. zn. 2P/153/2019 o návrhu matky na zvýšenie výživného pre obe maloleté detí v ktorom súd rozhodol rozsudkom zo dňa 3.11.2020 a to tak, že I. výrokom zmenil rozsudok tunajšieho súdu sp. zn. 4P/33/2018 zo dňa 23.10.2018 v II. výroku v časti výživného pre mal. K. L. tak, že toto výživné zo strany otca zvýšil zo sumy 250 eur na sumu 300 eur mesačne s tým, že sumu 200 eur je povinný platiť k rukám matky a sumu v sume 100 na tvorbu úspor, počnúc dňom 1.9.2019. Druhým výrokom vyčíslil dlžné výživné obdobie od 1.9.2019 do 31.10.2020 v celkovej sume 700 eur, ktoré otcovi povolil splácať v štyroch mesačných splátkach po 175 eur spolu s bežným výživným pod hrozbou straty výhody splátok pri nezaplatení čo i len jednej splátky. Tretím výrokom v prevyšujúcej časti návrh zamietol a štvrtým výrokom vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Tento rozsudok nie je právoplatný, otec detí sa voči nemu odvolal. V tomto konaní mal súd preukázané majetkové pomery oboch rodičov mal. dieťaťa

12. V čase poslednej úpravy výkonu rodičovských práv a povinnosti a určení výživného k mal. A. boli obe maloleté detí (K. a A.) v starostlivosti matky a zostať v jej starostlivosti bolo v tom čase ich želaním, aj mal. A..

13. V čase poslednej úpravy výživného matka pracovala ako účtovníčka a matrikárika na Obci Veľký Lipník s čistým mesačným príjmom cca 700 eur, okrem toho poberala čiastočný invalidný dôchodok v sume 170,30 eur a prídavky na detí. Spolu s deťmi bývala v rodinnom dome, ktorý nadobudli za trvania manželstva, časť nákladov na chod domácností hradil otec detí (elektrinu, internet televíziu, telefóny). Celkové náklady na chod domácností a starostlivosť o detí predstavovali podľa matky sumu 1500 eur mesačne.

14. V súčasnosti matka detí naďalej pracuje na Obci Veľký Lipník s aktuálnym čistým príjmom cca 940 eur mesačne, okrem toho poberá čiastočný invalidný dôchodok v sume 174,80 eur a rodinné prídavky v sume 48,68 eur. Býva v rodinnom dome, ktorý patrí do BSM s otcom detí od apríla 2019 hradí všetky náklady, ktoré súvisia s týmto rodinným domom, splátku úveru ŠFRB v sume 90,55 eur, svoj telefón 29 eur, SIPO 64,24 eur, životné poistenie 29,87 eur. Ďalej má náklady s údržbou rodinného domu ako vložkovanie komína, úprava chodníkov a pod. (čo mal súd preukázané v konaní sp. zn. 2P/153/2019).

15. Otec detí v čase poslednej úpravy výživného do 31.10.2018 bol zamestnancom spoločnosti D4R7 s príjmom cca 1 500 eur mesačne, bol jediným konateľom a spoločníkom spoločnosti AVIMAX s.r.o., ktorá sa zaoberá stavebnou činnosťou, kde deklaroval ročný príjem cca 300 eur, v roku 2017 mal príjem aj od spoločnosti Bojastav s.r.o. v sume 300 eur ročne. Býval v podnájme v rodinnom dome v obci Macov, za ktorý mesačne platí 400 eur, hradí časť nákladov na bývanie v obci Veľký Lipník (úver, inkaso, telefóny, televíziu, internet, vodu, poistenie domácnosti a poistenie detí).

16. V súčasnosti (od apríla 2019) otec detí pracuje v spoločnosti Technický a skúšobný ústav stavebný, n.o. so sídlom Bratislava s aktuálnym príjmom 1 031 eur. K 31.10.2018 ukončil pracovný pomer dohodou v spoločnosti D4R7 v období od novembra 2018 do apríla 2019 bol nezamestnaný. Naďalej je jediným spoločníkom a konateľom spoločnosti AVIMAX s.r.o. so sídlom Benadova 3, Košice, podľa jeho tvrdenia z tejto spoločnosti už nemá žiaden príjem, spoločnosť v dôsledku aktuálnej pandemickej situácie je pred krachom. Spoločnosť vlastní rodinný dom v obci Macov súp. č. XXX, ktorý občas, ako to uviedol na súde užíva, rovnako občas užíva motorové vozidlo spoločnosti, aj keď podotkol, že len na služobné účely. Podľa účtovnej závierky k 31.12.2019 spoločnosť dosiahla hospodársky výsledok za bežné účtovné 3 106 eur, vlastní majetok v sume 270 643 eur. V marci 2019 sa oženil, jeho manželka pracuje v spoločnosti ELEKTROSPED, a.s. s čistým príjmom cca 1 500 eur mesačne. Žije s manželkou v rodinnom dome v obci Macov, ktorý je vo vlastníctve jeho manželky. Náklady na bývanie vyčíslil SIPO rodinného dom v sume 155,40 eur mesačne, ďalej medzi svoje mesačné náklady zahrnul SIPO byt Košice 236,14 eur, hypotéka v Košiciach 109,60 eur, telefón 59 eur, internet 14,90 eur, ošatenie 100 eur, strava 100 eur, životné poistenie 48,61 eur, hygienické potreby 60 eur, cestovné 150 eur, obedy 236 eur, kaderník 20 eur, výživné pre detí 500 eur, telefóny deťom 49,47 eur a 79 eur, internet a TV vo Veľkom Lipníku 47 eur, A. strihanie 10 eur, K. poplatok za internát 37 eur, cestovne pri dochádzaní pre detí 100 eur. Je držiteľom nákladného prívěsu K&K, rok výroby 2000 (správa OR PZ čl. 150 spisu 2P/153/2019), (čo mal súd preukázané v konaní sp. zn. 2P/153/2019).

17. V čase poslednej úpravy obe maloleté detí navštevovali 9. ročník základnej školy, matka s nimi mala bežné výdaje primerané ich veku. Detí boli zdravé. Mal. A. je v súčasnosti študentom X. ročníka Technickej školy v Poprade, náklady na jeho starostlivosť matka vyčísliła sumou cca 1 000 eur mesačne.

18. Zo správy referátu poradensko-psychologických služieb zo dňa 18.11.2020 vyplýva, že mal. A. na individuálnej poradensko-psychologickej konzultácii reflektoval svoje rozhodnutie bývať u otca, kde dôverne pozná toto prostredie otcovej domácnosti a predpokladá taktiež dobrú vlastnú adaptáciu na nové tamojšie školské prostredie. Maloletý na konzultácii získal podporu pre svoje signifikantné životné rozhodnutie odísť bývať k otcovi a prestúpiť na tamojšiu strednú školu (toho istého typu, akú začal študovať v regióne doterajšieho bydliska) a získal psychologické poradenstvo ohľadom procesu adaptácie na nový školský kolektív.

19. Zo správy kolízneho opatrovníka, ktorá bola doručená súdu dňa 31.12.2020 vyplýva, že obaja rodičia majú vytvorené vhodné podmienky pre výchovu dieťaťa, rodičia uviedli, že poznajú potreby dieťaťa, vedia ich zabezpečiť, sú spôsobilí postarať sa o dieťa. V závere kolízny opatrovník navrhol mal. A. zveriť do osobnej starostlivosti jeho otca s poukazom na doterajšie vyjadrenie dospelávajúceho dieťaťa a rešpektujúc jeho pranie. Kolízny opatrovník je toho názoru, že sú vytvorené rodinné vzťahové väzby k otcovi, nakoľko dieťa často navštevuje otca, podľa vyjadrenia mal. A. sa u otca cíti dobre a chce tam bývať. Vzhľadom na vyjadrenie dieťaťa sa javí ako vhodná podpora týchto rodinných väzieb k otcovi.

20. Z vyjadrenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Dunajská Streda zo dňa 7.10.2020 vyplýva, že otec má vytvorené veľmi dobré podmienky pre zabezpečenie zdravého fyzického, sociálneho a psychického vývoja maloletého.

Na základe takto zisteného skutkového stavu súd právne uzatvára:

21. Podľa § 26 zákona č. 36/2005 Z.z. Zákon o rodine (ďalej len ZoR) ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

22. Podľa § 36 ods. 1 ZoR rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami.6) Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

23. Podľa § 24 ods. 4 ZoR súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

24. Podľa § 43 ods. 1 ZoR maloleté dieťa má právo vyjadriť samostatne a slobodne svoj názor vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. V konaniach, v ktorých sa rozhoduje o veciach týkajúcich sa maloletého dieťaťa, má maloleté dieťa právo byť vypočuté. Názoru maloletého dieťaťa musí byť venovaná náležitá pozornosť zodpovedajúca jeho veku a rozumovej vyspelosti.

25. Podľa § 62 ods. 1 ZoR plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

26. Podľa § 62 ods. 2 ZoR obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

27. Podľa § 62 ods. 3 ZoR každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

28. Podľa § 75 ods. 1 ZoR pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

29. Podľa § 78 ods. 1 ZoR dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

30. Podľa § 78 ods. 2 ZoR ak dôjde k zrušeniu alebo zníženiu výživného pre maloleté dieťa za uplynulý čas, spotrebované výživné sa nevracia.

31. Podľa § 78 ods. 3 ZoR pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

32. Podľa § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len C.m.p.) na konanie podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

33. Podľa § 217 ods. 1 prvá veta Civilného sporového poriadku (ďalej len C.s.p.) pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

34. Podľa § 230 C.s.p. ak sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednávať rozhodovať znova.

35. Podľa § 121 C.m.p. rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

Právne posúdenie vecí:

36. Predmetom konania je návrh otca na zmenu výchovného prostredia mal. A., t.j. jeho zverenie do osobnej starostlivosti otca, určenie výživného zo strany matky a neupravovanie styku matky so synom.

37. Naposledy bolo o rodičovských právach a povinnostiach k mal. A. právoplatne rozhodnuté v novembri 2018, teda pred viac ako dvomi rokmi.

38. Vychádzajúc z citovaných zákonných ustanovení hmotnoprávnou podmienkou toho, aby súd mohol o veci opakovane rozhodnúť je zmena pomerov. Zmena pomerov odôvodňuje zmenu rozhodnutia o výchove maloletého dieťaťa vtedy, ak iné okolnosti prevažujú nad požiadavkou stálosti výchovného prostredia dieťaťa. Tak je tomu obvykle v tých prípadoch, v ktorých sa skôr vykonaná úprava výchovy maloletého dieťaťa stane vzhľadom na zmenu pomerov úpravou, ktorá naďalej nezabezpečuje najpriaznivejšie podmienky pre zdarný vývoj dieťaťa.

39. Otec zmenu pomerov od času posledného rozhodnutia odôvodňuje tým, že je želaním syna aby býval u neho.

40. Súd vo všeobecnosti pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností vždy prihliadne predovšetkým na záujem maloletého dieťaťa, ako aj na jeho citové väzby, vývinové potreby a stabilitu budúceho výchovného prostredia. To boli aj prvoradá hľadiská pri rozhodovaní súdu o návrhu otca dieťaťa na zmenu úpravy práv a povinností rodičov je potrebné vždy dbať na to, aby sa zabezpečili čo najpriaznivejšie podmienky pre zdarný a zdravý vývoj dieťaťa a na jeho citové väzby k tomu - ktorému rodičovi.

41. Súd má za to, že od poslednej úpravy rodičovských práv a povinností k mal. A. došlo k podstatnej zmene pomerov spočívajúcej vo vzájomnom vzťahu medzi mal. A. a jeho rodičmi. Z výpovede mal. A. mal súd preukázané, že maloletý má oveľa lepší vzťah s otcom ako s matkou. Maloletý sám pred súdom uviedol, že s otcom si rozumie viac ako s matkou, s otcom sa vie lepšie dohodnúť. S matkou sa hádajú, nerozumejú si. Mal. A. pred súdom niekoľkokrát zopakoval svoje pevné rozhodnutie žiť s

otcom, svoje pranie, byť zverený otcovi, bez ohľadu na sestru a matku. Vzhľadom na vek (blízky veku dospelosti) a rozumovú vyspelosť mal. A., súd jeho názoru venoval náležitú pozornosť, a tento jeho vyslovený názor, želanie, vyhodnotil ako podstatnú zmenu pomerov, ktorá zakladá zmenu pôvodného rozhodnutia o úprave výkonu rodičovských práv a povinnosti vo vzťahu k mal. A..

42. Za situácie, že súd mal preukázané, že otec má vytvorené vhodné podmienky pre zabezpečovanie osobnej starostlivosti o mal. A. návrhu vyhovel a zmenil pôvodné rozhodnutie tak, že mal. A. zveril do osobnej starostlivosti otca.

43. Súd na základe vykonaného dokazovania na vyvíjajúcu sa situáciu v rodine, pre zabezpečenie čo najpriaznivejšieho duševného vývinu oboch maloletých detí, ktoré sú už blízke veku dospelosti, stabilitu ich výchovného prostredia dospel k záveru, že najpriaznivejším a najviac rešpektujúcim záujmy oboch mal. detí nie ich rodičov, je ponechanie mal. K. v osobnej starostlivosti matky a zverenie mal. A. do osobnej starostlivosti otca a to aj napriek pretrhnutiu súrodeneckých väzieb. Súd nepopiera, že súrodenecké väzby sú dôležitou premenou, ktorá pozitívne resp. negatívne ovplyvňuje osobnostný vývin mal. detí v rodine, avšak v danom prípade sú súrodenci - dvojčičky blízky veku dospelosti, pričom mal. K. preferuje prostredie - matky a mal. A. prostredie otca. V prejednávanej veci súd v žiadnom prípade nedelil súrodencov z dôvodu zotrvávania rodičov na protichodných návrhov, dôvodom pre takéto rozhodnutie, aj keď súd pripúšťa, že nie optimálne riešenie, bol predovšetkým záujem mal. detí, konkrétne mal. A., ktorý ako sa sám vyjadril má rád oboch rodičov, ale viac inklinuje k osobe otca.

44. Súd zdôrazňuje, že rodičia sú povinní navzájom spolupracovať pri výchove svojich detí, ak by tomu tak nebolo, potom ten rodič, ktorý spoluprácu odmieta je výchovne nespôsobilý Dieťa má právo na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom. S ohľadom na vzťah rodiča k dieťaťu s ktorým je v osobnej starostlivosti je výchovnou úlohou rodiča, aby viedol dieťa k úcte k druhému rodičovi, pokiaľ rodičia správne pochopia význam svojej úlohy pri výchove dieťaťa, potom si musia byť vedomí toho, že majú prvotnú zodpovednosť za prípravu detí na stretnutie s druhým rodičom. Obaja rodičia si musia uvedomiť, že úloha druhého rodiča pri výchove má svoj význam a pokiaľ by si toto právo nevedeli navzájom zabezpečiť, potom možno dôvodne pochybovať o ich výchovnej spôsobilosti. Súd dodáva, že je v záujme oboch maloletých detí, aby sa dospelí rodičia naučili navzájom konštruktívne komunikovať o záležitostiach svojich detí.

45. Súd zdôrazňuje, že oprávnenie a povinnosť obidvoch rodičov zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok trvá, aj keď súd upraví ich práva a povinnosti k dieťaťu na čas po rozvode v zmysle § 24 Zákona o rodine a rozhodne, že jednému z rodičov dieťa zveruje do osobnej starostlivosti. Rodičovské práva a povinnosti zostávajú zachované, touto úpravou ide len o úpravu výkonu tých rodičovských práv a povinností v bežných veciach, ktoré vyplývajú a súvisia s osobnou starostlivosťou o mal. dieťa. Vo všetkých podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností by sa však rozvedený manželia mali dohodnúť. Ak sa o týchto podstatných veciach nedohodli, podľa § 35 Zákona o rodine na návrh niektorého z rodičov rozhodne v tomto smere súd.

46. Súd v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami rozhodol aj o výške vyživovacej povinnosti matky k maloletému synovi.

47. Pri určení výšky výživného, súd v zmysle citovaného § 62 Zákona o rodine vychádzal jednak z potrieb oprávneného, teda mal. dieťaťa, prihliadol aj na schopnosti a možnosti oboch rodičov a skutočnosť, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov v zmysle § 62 ods. 2 druhá veta Zákona o rodine.

48. Obaja rodičia dieťaťa majú porovnateľné príjmy (matka cca 940 a 174 eur mesačne, otec 1031 eur mesačne) obe deti tak mal. K. ako aj mal. A. sú stredoškooláci s porovnateľnými reálnymi mesačnými výdajmi, ktoré špecifikovala matka sumou cca 1000 eur, čo bolo ustálené v konaní vedenom pod sp. zn. 2P/153/2019. Vzhľadom na uvedené súd určil výživné zo strany matky pre mal. A. v rovnakom rozsahu v akom má určené výživné otec vo vzťahu k mal. K., t.j. v sume 300 eur mesačne s tým, že sumu 200 eur bude matka poukazovať k rukám otca a sumu 100 eur na tvorbu úspor na osobitný účet, ktorý má mal. A. už vytvorený. Takto určený rozsah výživného podľa názoru súdu zodpovedá odôvodneným potrebám mal. dieťaťa ako aj schopnostiam a možnostiam matky. Počiatok vyživovacej povinnosti matky k mal. A. súd určil dňom nadobudnutia právoplatnosti rozsudku.

49. Rodičia maloletého dieťaťa nežiadali úpravu styku matky so synom, mal. A. uviedol, že s matkou sa chce stretávať, avšak chce aby to bolo ponechané na jeho vôli, nie na súdnom rozhodnutí. Otec dieťaťa pred súdom deklaroval, že v stretávaní sa syna s matkou brániť nebude. Z uvedených dôvodov styk matky so synom súd neupravoval.

50. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 C.m.p. tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie (§ 355 ods. 1 C.s.p.).

Odvolanie môže podať účastník, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 C.s.p.).

Prokurátor môže podať odvolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 361 ods. 1 C.s.p.).

Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 362 ods. 1 C.s.p.).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 C.s.p.).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolanie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 1,2 C.m.p.)

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. (§ 63 C.m.p.)

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 9 zákona č. 62/2020 Z.z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 a v justícii a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony v znení zákona č. 9/2021 Zb. ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony v súvislosti s druhovo

vinou pandémie ochorenia COVID-19 lehoty ustanovené zákonom alebo určené súdom na vykonanie procesného úkonu v čase odo dňa účinnosti tohto zákona (od 19.1.2021) do 28. februára 2021 neplynú.

Právny zástupca navrhovateľa a kolízny opatrovník sa odvolania voči všetkým výrokom tohto rozsudku vzdali, čo potvrdili svojim podpisom do zápisnice súdu.

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením (§ 44 C.m.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie v časti, v ktorej bola upravená starostlivosť o maloleté dieťa, styk s maloletým dieťaťom alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému dieťaťu, oprávnený môže podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia podľa § 370 a nasl. Civilného mimosporového poriadku.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie v časti, ktorým bola upravená peňažná povinnosť, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku. Exekúciu možno vykonať zrážkami zo mzdy a z iných príjmov, prikázaním pohľadávky, predajom hnuiteľných vecí, predajom cenných papierov, predajom nehnuteľnosti, predajom podniku, príkazom na zadržanie vodičského preukazu.